

Rettigheter – mitt, ditt, deres materiale

Øystein Flagstad, advokat/partner i Grette

Hva er festivalpromo?

- Film som skal promotere festival
 - Aftermovie
 - Promo for neste års festival
- Grense mot nyhetsreportasje/konsertanmeldelse/private opptak osv.
 - Men promo er markedsføring
- Videoopptak av konserter
 - Live-musikk
 - Bilder av artister
 - Bilder av sceneshow?
 - Bakgrunnskunst?
- Synkronisering av studioinnspillinger?
- Publikumsbilder/stemningsbilder/intervju?
- Navn på band og artister

Hvordan distribueres festivalpromo?

- Strømming via egen nettside/app?
- Deling på sosiale medier (Facebook/Youtube/Twitter)
 - Hva med embedding?

«En jungel av rettigheter»

- Ulike grupper av rettighetshavere – musikkrettigheter
 - Opphaver (komponist/tekstforfatter) (åvl. § 2)
 - Utøvende kunstner (musiker, skuespiller) (åvl. § 42)
 - Produsent (åvl. § 45)
 - » Musikkprodusent («plateselskap»)
 - » Filmprodusent
- Ulike grupper av rettigheter – opphavere (åvl. § 2)
 - Eneretten til eksemplarfremstilling (mekaniske rettigheter)
 - Eneretten til å gjøre verket tilgjengelig for allmennheten
 - » Spredning av eksemplar
 - » Visning av eksemplar
 - » Offentlig fremføring
 - » (Offentlig overføring)

«En jungel av rettigheter» (forts.)

- Ulike grupper av rettigheter – utøvende kunstner (åvl. § 42)
 - Enerett til å råde over fremføring av åndsverk ved
 - » Å gjøre opptak
 - » Fremstille eksemplar av opptaket
 - » Å gjøre fremføring eller opptak tilgjengelig for allmennheten
 - Spredning av eksemplar
 - Visning av eksemplar
 - Offentlig fremføring
 - (Offentlig overføring)
- Ulike grupper av rettigheter – produsent (åvl. § 45)
 - Enerett til å råde over opptaket ved
 - » Eksemplarfremstilling
 - » Gjøre opptaket tilgjengelig for allmennheten

Oversikt over rettigheter

	Mekaniske rettigheter	Fremføringsrettigheter
Opphavsmann	Åvl. § 2	Åvl. § 2
Utøvende kunstner	Åvl. § 42	Åvl. § 42
Produsent (mastereier)	Åvl. § 45	Åvl. § 45
Produsent (filmopptak)	Åvl. § 45	Åvl. § 45

Andre opphavsrettslig beskyttede verk

- Scenekunst/videoinstallasjoner
- Dans/sceneshow?
- Tilsvarende rettigheter for
 - Opphavsmann og
 - Utøvende kunstner

Retten til eget bilde (åvl. § 45 c)

- Hovedregel: Fotografi som avbilder en person kan ikke gjengis eller vises offentlig uten samtykke av den avbildede
- Gjelder tilsvarende for levende bilder
- Unntak
 - Aktuell og allmenn interesse
 - Avbildingen av person er mindre viktig enn hovedinnholdet i bildet
 - Bildet gjengir forsamlinger (...) eller hendelser som har allmenn interesse
 - (noen flere unntak)

Rettighetshaverorganisasjoner – opphaver (komponist/tekstforfatter)

- NCB: Mekaniske rettigheter
 - Synkronisering
 - Men forvalter ikke synk til reklamebruk (promo anses som reklame)
- Musikkforlag/publisher
 - Forvalter ofte mekaniske rettigheter på vegne av opphavere
 - » Rettigheter som ikke forvaltes av NCB
- TONO: Fremføringsrettigheter
 - Klarerer fremføring på arrangørens egne plattformer
 - Klarerer andres fremføring
 - » Kringkastere
 - » YouTube
 - » Facebook?

Rettighetshaverorganisasjoner – utøvende kunstner/produsent

- Gramo: Forvalter vederlagsrett for offentlig fremføring av lydopptak på vegne av utøvende kunstner og produsent (åvl. § 45 b)
 - Omfatter ikke fremføring av «lydfilm»
 - Omfatter ikke «on demand»

Konsertopptak til bruk i promo – mekaniske rettigheter

- Rettighetshaver 1: Komponist/tekstforfatter til verk som spilles live
 - NCB kan ikke gi samtykke
 - Samtykke direkte fra musikkforlag eller komponist/tekstforfatter personlig
 - » Management/plateselskap?
 - Ingen faste satser for dette
- Rettighetshaver 2: Artister/musikere som spiller live
 - Alle deltagende utøvende kunstnere må samtykke til innspillingen
 - Vederlag?
 - Hva hvis lyden kuttes? («stumfilm»)
- Rettighetshaver 3: Filmprodusent
 - Egen ansatt fotograf: OK
 - Andre fotografer: Må klareres – ingen faste satser for vederlag
 - Omfatter også amatørfotografer

Konsertopptak til bruk i promo – mekaniske rettigheter (forts.)

- Rettighetshaver 4: Komponist/tekstforfatter til låter som synkroniseres
 - NCB kan ikke samtykke
 - Samtykke direkte fra komponist eller publisher
 - Vederlag?
- Rettighetshaver 5: Musikkprodusent
 - Plateselskapet må samtykke
 - Evt. artisten selv hvis artisten selv eier master
 - Vederlag?
- Rettighetshaver 6: Andre opphavsmenn enn komponister/tekstforfattere
- Rettighetshaver 7: Andre utøvende kunstnere enn musikere

Konsertopptak til bruk i promo – fremføring

- Hvem skal klarere fremføringen?
 - Eier av plattformen som det fremføres på
- Konsertarrangørens egen nettside/app:
 - Konsertarrangøren må klarere
- YouTube: Avtale mellom Google og TONO i Norge som dekker fremføring
 - Forutsatt at promo er «monetized»
 - Uten reklame: avtalen dekker det ikke
- Facebook: Ingen avtale med TONO i Norge
 - Skal konsertarrangøren klarere?

Konsertopptak til bruk i promo – fremføring

- Rettighetshaver 1: Komponist/tekstforfatter
 - Fremføring klareres via TONO
 - Fast sats: 12 % av omsetningen, minimum 5 øre per strømmet musikkminutt (minimumsbetaling kr. 300,-)
- Rettighetshaver 2: Utøvende kunstner
 - Dette er «lydfilm» og kan derfor ikke fremføres under § 45b (Gramo)
 - Må klareres direkte med utøvende kunstner!
 - Vederlag?
- Rettighetshaver 3: Produsent av innspilt musikk som inngår i produksjonen
 - Hvem eier masteren?
 - Vederlag?

Konsertopptak til bruk i promo – fremføring (forts.)

- Rettighetshaver 4: Produsent av film
 - Filmfotograf som jobber hos konsertarrangør?
 - Frilans? Bruken må avtales
 - Amatørfilm? Samme rettigheter
- Rettighetshaver 6: Andre opphavsmenn enn komponist/tekstforfatter
- Rettighetshaver 7: Andre utøvende kunstnere enn musikere
- Rettighetshaver 5: Publikum som inngår
 - Trenger ikke tillatelse fra hver enkelt person i folkemengden
 - Men intervju: Signer avtale med tillatelse til bruk

Begrensning i enerett: Privat bruk

- Eksemplarframstilling til privat bruk (åvl. § 12) er ikke underlagt eneretten
- Private filmopptak med mobiltelefon krever ikke samtykke fra rettighetshaver
 - Men konsertarrangør kan nekte publikum å filme
- Opptakene kan ikke utnyttes til noe annet
 - Private opptak kan ikke brukes i promo uten rettighetshavers samtykke
- Opptakene kan fremføres innenfor det private område
- (Se også § 25 om kringkasting av dagshending og § 45a sjette ledd om korte utdrag i nyhetssendinger)

Begrensning i enerett: Sitat (åvl. § 22)

- Det er tillatt å sitere fra offentliggjort verk i samsvar med god skikk og i den utstrekning formålet betinger
- Formål med bestemmelsen: Fremme samfunnsdebatt
- Sitat ikke aktuelt ved reklame/promo
- Men konsertanmeldelse?

Strømming av konserter

- Samtidig og uendret stream av konsert: Klareres av TONO
 - Tariff 12 % av omsetning
 - Minimumssats avhengig av arrangementets varighet og størrelse
- Konsertopptak for senere avspilling:
 - Synkroniseringen klareres av NCB?
 - Fremføring klareres av TONO
 - » Tariff er 12 % av omsetning, minimum 40 øre for hver gang en musikkvideo blir streamet

Spørsmål?

GRETTE

Mine kontaktdetaljer

Øystein Flagstad

Advokat/partner

oyfl@grette.no

913 48 501